

Zaaknummer: 364762

Vragen van statenleden Trees Janssens, Inez Flaming en Ger van Unen (Partij voor de Dieren, PvdA-GroenLinks en SP) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de Provinciale Staten van Zeeland 2023 nummer 025.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake Geitenhouderij

(ingekomen: 4 september 2023)

Vragen aan Gedeputeerde Staten		Antwoorden van Gedeputeerde Staten	
1.	In het bericht van 31 juli 2023 gaat het over 1000 geiten, een dag later gaat het over 600 geiten, wat is het juiste aantal waarvoor vergunning is aangevraagd?	1.	Er is een vergunning aangevraagd voor 600 geiten.
2.	Het RIVM, de GGD en het Ministerie van LNV hebben vastgesteld dat geitenhouderijen een bedreiging vormen voor de volksgezondheid in verband met Q-Koorts en verhoogde kans op longontsteking. Toch ziet gemeente Vlissingen zich gedwongen vergunning te verlenen voor een geitenhouderij. Als we de PZC mogen geloven gaat GS het oplossen. Vraag: Wat gaat GS doen om de nieuwvestiging van deze, en andere geitenhouderijen tegen te houden?	2.	Voor de nieuwvestiging van geitenhouderijen voeren wij het door Provinciale Staten vastgestelde beleid uit. Dit beleid is juridisch verankerd in de provinciale Omgevingsverordening. Samengevat betekent dit dat nieuwvestiging van een geitenhouderij als vorm van intensieve veehouderij niet is toegestaan. In het beleid wordt geen onderscheid gemaakt in diersoorten. Dit betekent dat het omschakelen van een bestaande intensieve veehouderij naar een geitenhouderij in principe niet is uitgesloten. Een vorm van grondgebonden geitenhouderij is net als andere vormen van grondgebonden veehouderij niet uitgesloten, indien aangetoond is dat het om een grondgebonden ontwikkeling gaat. Voor de casus bij Ritthem is het gemeentebestuur van Vlissingen bevoegd gezag. Zij beoordelen de vergunningsaanvraag met inachtneming van de instructieregel in de Omgevingsverordening. Wij hebben daarin geen directe rol.
3.	Vindt GS het financiële belang van één ondernemer belangrijker dan de gezondheid van duizenden inwoners van Zeeland? Graag een toelichting.	3.	Zoals hiervoor aangegeven is het gemeentebestuur van Vlissingen bevoegd gezag. Zij beoordelen de vergunningsaanvraag en moeten een zorgvuldig gemotiveerd besluit nemen, met inachtneming van de instructieregel in de Omgevingsverordening. Daarbij zullen de verschillende belangen worden meegenomen.
4.	Volgens GS moet het Justitiele Complex doorgaan maar ook de geitenhouderij (PZC d.d. 1 augustus 2023), de gedeputeerde geeft aan dat er wel een andere plek te vinden is voor de geitenhouderij. Dit zou vanwege gezondheidsrisico's een plek moeten zijn waar in een straal van 2 km geen mensen wonen of werken en ook geen	4.	Nee, dat kunnen wij niet. Daar is geen onderzoek naar gedaan.

Vragen aan Gedeputeerde Staten	Antwoorden van Gedeputeerde Staten
nieuwbouwplannen zijn. Kan GS aangeven waar en hoeveel van dat soort plekken in Zeeland te vinden zijn? Graag een toelichting.	
5. De GGD, het RIVM en het Ministerie van LNV (brief d.d. 22 februari 2022) hebben al diverse malen gewaarschuwd voor de gezondheidsrisico's. De onderzoeken VGO I en VGO II (Onderzoeken Veehouderij en Gezondheid Omwonenden) hebben al uitgewezen dat vestiging van een geitenhouderijen in nabijheid van mensen negatieve gevolgen heeft voor de volksgezondheid. De sterkste negatieve verbanden zijn: vermindering van de longfunctie, meer luchtwegklachten en meer longontstekingen. Waarom dat zo is wordt nog uitgezocht in VGO III, maar dat verandert niets aan de reeds vaststaande feiten. Vandaar dat de minister aan Provincie Zeeland heeft gevraagd een geitenstop in te stellen. GS geeft zelf aan in de PZC: "Niemand zit te wachten op Q-koorts of longontsteking." Wetende dat het verband al reeds is aangetoond heeft GS tot op heden echter geen preventieve maatregelen genomen. Waarom niet? Graag een toelichting.	5. Bij de vaststelling van de nieuwe Omgevingsverordening Zeeland door Provinciale Staten op 7 oktober 2022 zijn regels opgenomen voor een verantwoorde ontwikkeling van de veehouderij. Daarbij is ook het instellen van een moratorium voor geiten aan de orde geweest, mede ook naar aanleiding van een zienswijze ingediend door het gemeentebestuur van Tholen. Provinciale Staten hebben besloten geen algemeen verbod voor geitenhouderij in te voeren.
6. Volgens GS is het de keuze van de gemeente wel of niet een vergunning te verlenen. Volgens Gemeente Vlissingen zijn zij gedwongen vergunning te verlenen als het binnen de regels past. Om diezelfde reden verzocht gemeente Tholen in haar zienswijzen op de Omgevingsvisie en op de Omgevingsverordening de provincie ook al tweemaal een geitenstop in te voeren. Beide gemeenten geven aan geen middelen of gronden te hebben waarop zij als gemeente de vestiging van een geitenhouderij kunnen tegenhouden. Zienswijze Tholen op de Omgevingsvisie: Bouwsteen 12 Landbouw "Recent hebben wij geconstateerd dat er geen provinciaal beleid is ten aanzien van het intensief en grootschalig houden van geiten. Veel provincies hebben reeds een geitenstop ingevoerd, maar niet de provincie Zeeland. Zonder dit beleid is het voor de gemeente onmogelijk om een aanvraag voor het grootschalig houden van geiten tegen te houden op plekken waar reeds een bestemming intensieve veehouderij is gesitueerd. In het kader van de volksgezondheid pleiten wij dan ook voor een geitenstop in de provincie Zeeland." Vraag: Op welke (onderling strijdige) wetgevingen is dit verschil tussen de	6. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning is het gemeentebestuur gebonden aan wettelijke regels (Wet ruimtelijke ordening en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). In dat kader zijn de door de gemeenteraad vastgestelde regels uit het bestemmingsplan bepalend. Die gemeentelijke regels dienen rekening te houden met de regels uit de provinciale Omgevingsverordening (instructieregels m.b.t. intensieve veehouderij). Er is geen sprake van onderling strijdige regelgeving. Veeleer is er sprake van verschillende verwachtingen bij de betreffende gemeenten over het provinciaal beleid. Zoals uit de antwoorden bij vraag 2 blijkt, is een zekere ontwikkeling op grond van het door Provinciale Staten vastgestelde beleid niet uitgesloten.

Vragen aan Gedeputeerde Staten	Antwoorden van Gedeputeerde Staten
berichtgevingen van de twee genoemde gemeenten enerzijds en provincie anderzijds gestoeld? Graag een toelichting en twee verwijzingen naar beide wetgevingen.	
7. Zienswijze Gemeente Tholen op de Provinciale Omgevingsverordening: "Omdat de provincie Zeeland een van de weinige provincies is die geen geitenstop heeft ingevoerd en bovendien de GGD heeft geadviseerd om terughoudend te zijn met nieuwe geitenhouderijen, verzoeken wij de provincie om in artikel 5.24 (intensieve veehouderij) toe te voegen dat het houden van geiten niet toegestaan is." In de Antwoordnota geeft GS als antwoord dat de Provincie vasthoudt aan het uitgangspunt van grondgebondenheid, m.a.w. qua veehouderij mag alles, mits de veehouder genoeg grond heeft. Inmiddels is gebleken dat 'grondgebondenheid' niet heeft geleid tot het beoogde resultaat: minder dieren, maar heeft geleid tot meer grondaankopen, en dus meer druk op de ruimte (Discussie over grondgebonden melkveehouderij laait weer op - Nieuwe Oogst). Boeren verdringen elkaar en andere functies in de ruimte zoals woningbouw, maatschappelijke voorzieningen en natuur. Wat gaat GS doen om dit probleem op te lossen?	7. In het provinciaal beleid en de regels is een zekere grondgebonden ontwikkeling van veehouderij mogelijk. Het verminderen van het aantal dieren is niet als beleidsuitgangspunt opgenomen in het door Provinciale Staten vastgestelde beleid.
8. In tegenstelling tot andere sectoren van dierhouderij wordt de geitenhouderij niet begrensd door een stelsel van productierechten. Er is maar één manier om de groei van de geitenhouderij te stoppen en dat is door invoering van een geitenstop. Waarom heeft Provincie Zeeland, zelfs na het verzoek van de Minister van LNV om een geitenstop in te voeren, nog geen geitenstop ingevoerd?	8. Zie de beantwoording van vraag 5 en 7.
9. De Minister van LNV heeft GS per brief op 22 februari 2022 gevraagd een moratorium in te stellen op de uitbreiding en nieuwvestiging van geitenhouderijen en nodigde in diezelfde brief GS uit om bij twijfel hierover nader in gesprek te gaan. Blijkbaar was er bij GS inderdaad twijfel, want de geitenstop is niet ingevoerd. Heeft dit gesprek van GS met de minister van LNV plaatsgevonden en wat waren de uitkomsten van dat gesprek? Graag een toelichting.	9. Nee, dat gesprek heeft niet plaatsgevonden. Wij hebben de Minister van LNV geïnformeerd over het kort daarvoor ingenomen standpunt van Provinciale Staten om geen geitenstop in te stellen. De brief aan de Minister met overwegingen hebben wij u op 15 maart 2022 toegezonden. Er was geen sprake van twijfel. Wij hebben het besluit van Provinciale Staten uitgevoerd.
10 Bij elke uitbreiding of nieuwvestiging van een geitenhouderij neemt de kans op uitbraak van zoönosen toe. Door geen gehoor te geven aan het verzoek van de minister neemt de provincie de verantwoordelijkheid voor de uitbraak van zoönosen ten gevolge van de geitenhouderij over van de rijksoverheid. In welke mate acht	10 Wij delen uw mening niet dat de provincie verantwoordelijk wordt voor de in de vraag benoemde gevolgen. Het feit dat het Rijk zelf niet heeft besloten op grond van volksgezondheidsaspecten een moratorium in te stellen, betekent naar onze mening niet dat gevolgen op de provincie kunnen worden afgewenteld.

Vragen aan Gedeputeerde Staten		Antwoorden van Gedeputeerde Staten	
	GS zichzelf c.q. Provincie Zeeland in staat bij het uitbreken van een zoönose (bijvoorbeeld Q-koorts) alle kosten en andere gevolgen daarvan te dragen? Graag een toelichting.		
11	Recent is bekendgemaakt dat het stikstofprobleem nog erger is dan al reeds bekend was. ANP 31 augustus 2023: "De komende jaren zullen stikstofnormen strenger worden dan ze nu zijn, meldt het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit na onderzoek door Wageningen University & Research (WUR)." Naast het gezondheidsargument moet ook vanuit het oogpunt van stikstofreductie de veestapel verder worden ingekrompen dan al bekend was. Op welke manier gaat GS hier invulling aan geven?	11	In het Zeeuws Gebiedsprogramma Landelijk Gebied is geen doelstelling opgenomen voor inkrimping van de veesector. In tegendeel, geconstateerd is dat Zeeland een tekort heeft aan dierlijke mest om te voldoen aan het systeem van kringloop landbouw. De veesector draagt, anders dan in andere delen van Nederland, niet in hoofdzaak bij aan de stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Wel wordt ingezet op extensivering van de melkveehouderij en vrijwillige uitkoop van veehouderijbedrijven met het oog op de stikstofreductie.

MIDDELBURG, 4 oktober 2023

Namens fractie: Partij voor de Dieren,
PvdA-GroenLinks en SP

Gedeputeerde Staten

statenleden Trees Janssens, Inez Flaming
en Ger van Unen

Drs. J.M.M. Polman

Drs. M.C.J. Franken